

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	11 augustus 2022	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-1613	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	823A76FB	DOORKIESNUMMER	030-2589111
UW BRIEF VAN	14 september 2021	FAX	030-2589112
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen 4: Aanvullende maatregelen 5: Kaart Merwede met eigendommen van de aanvragers 6: FO-IP Merwede 21 oktober 2020 7: Totaalopgave doelsoorten Merwede 8: Soortbeschermingsplan Merwedekanaalzone Utrecht	ONDERWERP	Wnb gebiedsgerichte ontheffing soortenbescherming Merwede, gebied tussen de Europalaan, Kanaalweg, Kon. Wilheminalaan en Europaplein te Utrecht

Op 14 september 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Arcadis Nederland BV namens BPD Ontwikkeling B.V., DD Invest s.à.r.l., Merwede Real Estate Holding B.V. en Merwede Vijf B.V. voor de locatie Merwede, gebied tussen de Europalaan, Kanaalweg, Kon. Wilheminalaan en Europaplein te Utrecht en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-1613.

I. Besluit

Gelet op het bepaalde in de wet, het Beleidskader Wet natuurbescherming en Verordening Natuur en Landschap hebben wij besloten u:

- ontheffing te verlenen van artikel 3.1, tweede lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen, van nesten en rustplaatsen van de huismuis;
- ontheffing te verlenen van artikel 3.5, tweede en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk verstoren of het beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger;

voor de periode tussen de verzenddatum van dit besluit en 1 januari 2032.

II. Omschrijving van de aanvraag

BPD Ontwikkelingen B.V. vraagt een generieke gebiedsgerichte ontheffing aan op basis van een soortenbeschermingsplan voor de locatie Merwede, gelegen in de stad en gemeente Utrecht. De aanvraag heeft

Domein Landelijke Leefomgeving
Archimedeslaan 6
Postbus 80300, 3508 TH, Utrecht
Telefoon 030-2589111

betrekking op het plangebied gelegen in de wijk Transwijk en is gelegen aan de westzijde van het Merwedekanaal en wordt omsloten door de Koningin Wilhelminalaan aan de noordzijde, de Kanaalweg aan de oostzijde, de Beneluxlaan aan de zuidzijde en de Europalaan aan de westzijde (bijlage 2). Voor gebouw 33, Europalaan 16 is er een eerdere ontheffing verleend (Z-WNB-RI-REG-2019-1002), deze valt dan ook buiten dit besluit (Z-WNB-RI-REG-2021-1613).

Het plangebied bestaat uit een bedrijventerrein met bijbehorende bebouwing en daarnaast enkele woningen en appartementencomplexen. Er zijn ook delen braakliggend terrein aanwezig. Tussen de bebouwing is voornamelijk verharding gelegen (onder andere parkeerplaatsen) en is er verspreid over het terrein groen met enkele watergangen aanwezig. Merwede is onderdeel van de gebiedsontwikkeling in de Merwedekanaalzone. Bij de herinrichting wordt een groot deel van de bestaande bebouwing gesloopt en krijgt het gebied een geheel nieuwe inrichting. Een aanzienlijk deel van de huidige (bedrijfs)gebouwen maken hierbij plaats voor woningen, waarbij hoofdzakelijk appartementen worden gebouwd.

Bij de gebouwen die behouden blijven vinden werkzaamheden plaats als:

- Regulier onderhoud van gebouwen (zoals schilderwerk, reparatie/vervanging van dakgoten en dakpannen/bekleding, herstel voegwerk);
- gebouwverbetering (zoals het vervangen van een dak);
- verduurzaming van gebouwen (zoals isolatie van het dak en spouw).

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.1, tweede lid en 3.5, tweede en vierde lid van de wet voor wat betreft de huismus (*Passer domesticus*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) voor de periode van 1 januari 2022 tot 1 januari 2032.

Voor de gebiedsontwikkeling Merwede Kanaalzone is een ontwikkelplan opgesteld met diverse doelen voor het gehele gebied. Dit is vastgelegd in Stedenbouwkundig Plan Merwede van 6 november 2020 en FO-IP 2020. Deze ontwikkelambities zijn ook door de gemeenteraad bevestigd. Eén van deze doelstellingen is het versterken van ecologie en biodiversiteit. Om deze ambities concreet te maken en één werkwijze aan te houden voor het gehele gebied is er een soortbeschermingsplan opgesteld door Arcadis in opdracht van alle partijen die bijdragen aan de gebiedsontwikkelingen in de Merwede Kanaalzone. De vier partijen die gezamenlijk deze ontheffing ontvangen committeren zich aan dit plan en voeren ieder in hun eigen deelgebied het plan uit. In bijlage 5 is een kaart opgenomen met de verdeling van het eigendom van de deellocaties binnen het gehele plangebied.

Salderingsboekhouding

De administratieve vormgeving van het project wordt opgenomen in een salderingsboekhouding. In deze boekhouding wordt tenminste per uitvoeringsjaar opgenomen hoeveel verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt worden en derhalve gelijktijdig niet toegankelijk zijn, wat de taakstelling is per deelproject (per initiatiefnemer), hoeveel verblijfplaatsen van welk type waar zijn ingebouwd (inclusief GIS-kaart met locaties). Een externe partij (adviesbureau) zal t.z.t. de opdracht krijgen om deze administratie op te stellen op basis van de ontheffingsvoorschriften. Deze externe partij houdt het totaaloverzicht over de ontwikkeling van de volledige Merwede Kanaalzone.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb).

Op 7 februari 2022, 8 april 2022 en 23 juni 2022 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De huismus is beschermd op grond van artikel 3.1 van de wet. De gewone dwergvleermuis en laatvlieger zijn beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

V. Toetsing Ruimtelijke Ingreep

Deze gebiedsgerichte ontheffingsaanvraag heeft zowel kenmerken van een gebiedsgerichte ontheffing op basis van een soortenmanagementplan (SMP) als van een reguliere werkwijze voor een ontheffingsaanvraag. De ecologische onderzoeken zijn gedaan via een reguliere werkwijze waarbij alle verblijfplaatsen in kaart gebracht worden. De mitigerende en compenserende maatregelen uit het activiteitenplan/soortbeschermingsplan zijn op de wijze van een SMP met een mitigatie en compensatietaakstelling per gebouw in het plangebied. Een SMP is gericht op de versterking van gebouwbewonende soorten (populaties) binnen een gebied en is gerelateerd aan ruimtelijke ingrepen, waarbij rekening wordt gehouden met de eisen vanuit de wet. Door te werken binnen de kaders van het SMP en de ontheffing, is gegarandeerd dat de staat van instandhouding van de soorten niet in het geding komt, populaties van beschermde gebouwbewonende soorten nooit onder druk komen te staan en dat deze effectief en duurzaam worden beschermd op gebiedsniveau.

Onderzoek

Het onderzoek was gericht op gebouwbewonende soorten zoals huismus, gierzwaluw, gewone- en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, meervleermuis en tweekleurige vleermuis. In afwijking van een regulier SMP is het onderzoek uitgevoerd gericht op alle verblijfplaatsen en niet alleen de bijzondere verblijfplaatsen. Het onderzoek naar massawinterverblijfplaatsen is niet volledig conform het Vleermuisprotocol (2017) uitgevoerd, daarom worden er extra voorschriften opgelegd voor aanvullend onderzoek naar massawinterverblijfplaatsen. Het onderzoek naar aanwezige soorten is binnen het plangebied dus gericht op het in kaart brengen van alle mogelijke verblijfplaatsen binnen het plangebied en niet van alleen de grote verblijfplaatsen. Hierdoor is met uitzondering van mogelijke massa-winterverblijfplaatsen een goed beeld van de in het plangebied aanwezige verblijfplaatsen voorafgaande aan de gebiedsontwikkeling.

Monitoring actualisatie

Drie, zes en negen jaar na ontheffingverlening worden er monitoringsonderzoeken uitgevoerd. De onderzoeksmethode van de monitoring van jaar 3, 6 en 9 wordt uitgewerkt in een monitoringsplan welke wordt afgestemd met het bevoegd gezag (Provincie Utrecht). Indien op basis van de monitoring blijkt dat er iets niet goed lijkt te gaan met de populaties gebouwbewonende soorten, dan zal de methode van het monitoringsonderzoek kunnen worden opgeschaald door nauwkeuriger een bepaald gebied te onderzoeken en de uitgevoerde ingrepen in combinatie met de overige mogelijke oorzaken te analyseren. Het monitoringsplan heeft een looptijd van 10 jaar. Na een periode van 6 jaar worden de resultaten van de monitoring uitgebreid geëvalueerd om te bepalen of er aanpassingen in de maatregelen en het monitoringsplan nodig zijn.

De meetdoelen zijn

- Populatiemonitoring; ontwikkeling van de populaties gebouw bewonende soorten binnen het plangebied en vergelijking met landelijke en indien beschikbaar regionale populatietrends.
- Monitoring van effectiviteit van compenserende maatregelen; het daadwerkelijke gebruik van de nieuwe verblijfplaatsen.

Ook zal aanvullend onderzoek naar massawinterverblijfplaatsen opgelegd worden voor gebouwen die een mogelijke massawinterverblijfplaats bevatten.

Motivering

Huisumus

In het totale plangebied zijn drie nestplaatsen van de huismus aangetroffen. Deze bevonden zich allemaal in Europalaan 2, gebouw 28 (kaart plangebied, bijlage 2). De nestlocaties bevinden zich op ongebruikelijke plaatsen, zoals in een zonnescherm. De begroeiing rondom het gebouw wordt gebruikt als dekking en foerageergebied door de huismussen. Naast de aangetroffen nestplaatsen en direct aangrenzende foerageer- en leefgebied heeft het verdere plangebied geen functie voor de huismus.

Door de werkzaamheden worden de nestplaatsen van de huismus beschadigd en vernield. Dit deel van het plangebied wordt gerenoveerd waardoor het leefgebied behouden blijft.

Gewone dwergvleermuis

Binnen het plangebied zijn verschillende verblijffuncties van de gewone dwergvleermuis aanwezig. Er zijn verspreid over het plangebied vier zomerverblijfplaatsen van enkele dieren (1-2) in spouwmuren vastgesteld. In de nieuwbouwflat in het zuiden van het plangebied is een mogelijke kraamverblijfplaats vastgesteld. Er werden circa 10 zwermende vleermuizen waargenomen. Er zijn vijf paarverblijfplaatsen met mogelijke individueel winterverblijfplaatsfunctie vastgesteld in gebouwen binnen het plangebied die onderdeel zijn van deze ontheffingsaanvraag. Bij Kanaalweg 50, gebouw 22 (kaart plangebied, bijlage 2) is een groep zwermende gewone dwergvleermuizen waargenomen, dit duidt op een mogelijke massawinterverblijfplaats. In dit zelfde gebouw zijn in 2015 twee winterverblijfplaatsen van minder dan 10 vleermuizen vastgesteld.

Ten zuidwesten en noorden van het plangebied zijn vliegroutes van de gewone dwergvleermuis aanwezig. De Europalaan ten zuidwesten van het plangebied wordt gebruikt als vliegroute door circa vijf gewone dwergvleermuizen. Bij de Koningin Wilhelminalaan zijn maximaal drie gewone dwergvleermuizen op een vliegroute vastgesteld. Bij beide vliegroutes wordt gebruikt gemaakt van de bomen langs de weg die als lijnvormige element functioneren waarlangs gevlogen wordt. Deze beplanting ligt net buiten het plangebied. De gewone dwergvleermuizen die binnen het plangebied zijn waargenomen zijn of afkomstig uit de aangetroffen verblijfplaatsen en foerageren in de directe omgeving, of zijn gewone dwergvleermuizen die uit het stedelijk gebied in de omgeving afkomstig zijn. Ze maken geen gebruik van vaste vliegroutes. Er zijn geen essentiële vliegroutes vastgesteld in het plangebied, evenmin zullen de functies buiten het plangebied door de werkzaamheden negatieve effecten ondervinden.

Binnen het plangebied zijn enkele gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen, voornamelijk in de groenstructuren. Er zijn geen grote groepen foeragerend waargenomen in het plangebied. Er is geen essentieel foerageergebied aanwezig binnen het plangebied.

Door het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen exemplaren van de gewone dwergvleermuis worden gedood, voortplantings- en rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden beschadigd en vernield en exemplaren van de gewone dwergvleermuis worden verstoord.

Laatvlieger

Er is binnen het plangebied één zomerverblijfplaats van de laatvlieger vastgesteld in Europalaan 20, gebouw 35, (kaart plangebied, bijlage 2).

Door het uitvoeren van de werkzaamheden kunnen exemplaren van de laatvlieger worden verstoord en gedood en kunnen voortplantings- en rustplaatsen van de laatvlieger worden beschadigd en vernield.

Mitigatie en compensatie

Bij werkzaamheden in het plangebied kunnen nest/verblijfplaatsen van de huismuis, gewone dwergvleermuis en laatvlieger worden beschadigd en vernield en kunnen exemplaren van de vleermuizen worden gedood en verstoord. Om deze negatieve effecten op de soorten zoveel mogelijk te verzachten worden onder andere de onderstaande mitigerende en compenserende maatregelen genomen. Alle voorgestelde maatregelen zijn terug te vinden in het Soortbeschermingsplan. In aanvulling hierop zijn er voorschriften opgenomen in de ontheffing.

Mitigerende maatregelen

De werkzaamheden in het plangebied vinden gefaseerd plaats. In figuur 8 van het Soortbeschermingsplan is de fasering binnen het plangebied weergegeven. Voorafgaand aan een nieuwe fase of voorafgaand aan een activiteit wordt door een ecooloog een Ecologisch Werkprotocol (EWP) opgesteld.

De werkzaamheden vinden zo veel mogelijk buiten het broedseizoen (dat loopt van 1 maart tot 1 september) plaats. Binnen deze periode valt ook de meest kwetsbare periode voor gebouwbewonende vleermuizen. Wanneer dit niet mogelijk is worden gebouwen natuurvrij gemaakt in de periode 1 september – 15 oktober om ervoor te zorgen dat er geen beschermde gebouwbewonende soorten in het gebouw aanwezig zijn en/of er voldoende alternatief foerageergebied is tijdens de werkzaamheden.

Hierbij gelden de volgende uitgangspunten:

- Voorafgaande aan de werkzaamheden beoordeelt een ecooloog of het noodzakelijk is een gebouw natuurvrij te maken.
- Het natuurvrij maken van gebouwen wordt enkel uitgevoerd in samenwerking met een ecooloog en door het buitensluiten (exclusion) van gebouwbewonende soorten op basis van de best beschikbare technieken en kennis.
- De periode waarin gebouwen natuurvrij gemaakt worden, is de periode tussen 1 september – 15 oktober. Van deze periode mag in principe niet worden afgeweken. Enkel indien nestplaatsen van huismussen volledig zijn uitgesloten in het desbetreffend gebouw en deze alléén geschikt is voor vleermuizen (en dus niet voor andere faunasoorten), kan desbetreffend gebouw ook tussen half april en half mei natuurvrij gemaakt worden. Dit laatste dient altijd in afstemming met een ecooloog plaats te vinden.
- Na afloop van het ongeschikt maken van een gebouw dient een ecooloog een controle uit te voeren en het gebouw natuurvrij te verklaren.

Figuur 8 Overzicht van de fasering van de werkzaamheden binnen het plangebied en de locaties van de verblijfplaatsen van vleermuizen en huismus. Het gebouw in het midden van het plangebied is reeds gesloopt. Voor dit gebouw is een losstaande ontheffingsprocedure doorlopen

Tijdelijke compensatie

Voor het compenseren van de vastgestelde verblijfplaatsen die verloren gaan wordt via een reguliere procedure gebruik gemaakt van vaste compensatiefactoren. In tabel 9 van het SMP wordt beschreven wat volgens een reguliere procedure minimaal teruggebracht moet worden binnen het plangebied. De compensatietaakstelling van het SMP is met een minimaal aantal verblijfplaatsen per gebouw wat gerenoveerd dan wel nieuw gebouwd gaat worden hoger dan het minimaal aantal permanente verblijfplaatsen dat in een reguliere aanvraag geplaatst gaat worden. Tijdens de ontwikkelfase, de periode tussen sloop van de oude gebouwen en het bouwen van de nieuwe gebouwen of tijdens gebouwverbetering of verduurzaming van gebouwen moeten voldoende alternatieve verblijfplaatsen voor de aanwezige beschermde soorten beschikbaar zijn. Wanneer er nog onvoldoende nieuwe permanente verblijfplaatsen in de directe omgeving van de fase waar in gewerkt wordt aanwezig zijn, dienen voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen te worden aangebracht. Mogelijk wordt een deel van de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen geplaatst op gebouwen die vanaf 2026 gesloopt gaan worden (groene gebouwen, figuur 8). In paragraaf 5.2 van het Soortbeschermingsmanagementplan staat meer informatie over de tijdelijke mitigatie.

Natuurvriendelijk bouwen

Bij natuurvriendelijk bouwen wordt in de ontwerpfase gekeken hoe gemakkelijk en effectief rekening gehouden kan worden met gebouwbewonende soorten. Door in het ontwerp aanpassingen aan constructies te benutten, kunnen gebouwen vaak eenvoudig geschikt gemaakt worden als verblijfplaats voor vogels en/of vleermuizen. Constructies die gemakkelijk gebruikt kunnen worden zijn bijvoorbeeld gevelbetimmering, overstekken, dakranden, schoorstenen, dakopstanden en gevelserelementen. Indien dergelijke aanpassingen aan het ontwerp niet mogelijk zijn, kunnen natuurvriendelijke oplossingen worden gezocht in prefab maatregelen (zoals neststenen of vleermuisstenen).

Per type gebouw is in tabel 12 van het Soortbeschermingsplan (bijlage 8) vastgelegd hoeveel verblijfplaatsen per type en doelsoort er geïntegreerd gaan worden. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen grondgebonden woningen, appartementen (3 tot 5 woonlagen) en flats/woontorens. Indien er nieuwbouw wordt gerealiseerd of wanneer er werkzaamheden plaatsvinden aan een bestaand gebouw, wordt deze taakstelling gebruikt om te bepalen hoeveel

voorzieningen minimaal in het desbetreffend gebouw geïntegreerd moeten worden. De taakstelling voor vleermuizen wordt niet per vleermuissoort benaderd. Er wordt zo veel mogelijk gekozen voor natuurvriendelijke maatregelen die geschikt zijn voor zowel de gewone dwergvleermuis als voor laatvlieger. Daarnaast dient er ten minste één grote open ruimte in een spouw gecreëerd te worden ter compensatie voor het verdwijnen van de verblijfplaats van de laatvlieger. In tabel 12 uit het Soortbeschermingsplan is te vinden wat de minimale taakstelling is per gebouw. Dit is verder uitgewerkt in het document "Totaalopgave doelsoorten Merwede" van 1 juni 2022 (bijlage 7). Op basis van deze dichtheden en de beschikbare oppervlaktes van de binnentuinen (8 ha), dakoppervlaktes (10,2) en openbare ruimte (14,8 ha) (totaal 31,0 ha) zijn de aantallen individuen en daarvoor benodigde verblijfplaatsen bepaald waarvoor maatregelen getroffen worden. In de tabellen per doelsoort is beschreven welke maatregelen getroffen moeten worden en hoe vaak die maatregel toegepast moet worden om te kunnen voldoen aan de gewenste / realistische dichtheden. Dit betreft naast nest/verblijfplaatsen óók schuilplekken, voedselplekken, foerageergebied etc. per soort. Het totaal van deze tabellen is de totaalopgave voor het hele gebied, dus inclusief de openbare ruimte.

In de nieuwe situatie is sprake van (overcompensatie):

- Huismus: 930 nestplaatsen.
- Gierzwaluw: 775 nestplaatsen.
- Gewone dwergvleermuis: 620 verblijfplaatsen.
- Laatvlieger: 465 verblijfplaatsen.

Groene inrichting plangebied

Voor gebouwbewonende soorten is het naast voldoende aanbod van verblijfplaatsen ook belangrijk dat er voldoende geschikt leefgebied nabij de verblijfplaatsen aanwezig is in de vorm van vegetatie. Dit leefgebied wordt onder andere gebruikt door faunasoorten om voedsel en water te vinden en om dekking in te zoeken. In het Stedenbouwkundig Plan Merwede (BURA urbanism, 2020) is beschreven dat de inrichting van Merwede gecombineerd wordt met de aanleg van groen. Voor de doelsoorten is dit verder uitgewerkt in "Totaalopgave doelsoorten Merwede" (bijlage 7). Concrete maatregelen met betrekking tot het creëren van leefgebied of het behouden van vegetatie op specifieke locaties wordt verder uitgewerkt in de EWP's. Zowel binnen het openbare groen als met de ontwikkeling van binnentuinen zal rekening gehouden worden met het bieden van jaar rond leefgebied voor egels, vlinders, bijen, vleermuizen en zangvogels, zoals de huismus. De groene daken vergroten het voedselaanbod en bieden naast nectarplanten ook struiken voor luwte voor insecten en dekking voor huismussen.

Conclusie

U heeft in het SMP en de uitwerking van de 'Totaalopgave doelsoorten Merwede' voldoende onderbouwd dat er overcompensatie plaats vindt voor het aantal verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten (huismus en vleermuizen) in het plangebied, door te werken met minimale taakstellingen per nieuwbouw en te renoveren gebouw. De planning voor de groene inrichting van het plangebied zoals beschreven in het Stedenbouwkundig Plan Merwede en FO-IP beoordelen wij als voldoende om de populaties in het plangebied tevens te versterken.

Wij concluderen dus dat door het nemen van mitigerende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden de gunstige staat van instandhouding van de huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger niet in het geding door het uitvoeren van de werkzaamheden.

Staat van instandhouding

U geeft hierover het volgende aan:

Huisumus

Landelijke staat van instandhouding

De huismus is een algemeen voorkomende vogelsoort in Nederland. De huismussenpopulatie wordt tussen de 600.000 en 1 miljoen broedparen geschat.¹ Na een lange periode van daling, is sinds het einde van de 20e eeuw in de landelijke trend van de broedvogelpopulatie van huismus geen significante aantalsverandering meer geweest (Sovon, 2022). Hoewel de populatietrend nu 12 jaar stabiel is beoordeeld Sovon de staat van instandhouding als matig ongunstig.

Regionale staat van instandhouding

De dichtheid van huismus is in de provincie Utrecht relatief hoog (Sovon, 2022). Concrete cijfers per provincie zijn niet beschikbaar, maar wanneer ook naar de verspreiding uit de periode 1998-2000 gekeken wordt, is ook in de verspreiding in Utrecht weinig verschil waarneembaar. Dit overeenkomstig met het landelijke beeld. Gesteld wordt dat ook de regionale staat van instandhouding van huismus (in de provincie Utrecht) stabiel is.

Lokale staat van instandhouding

¹ Boele A., van Bruggen J., Hustings F., Koffijberg K., Vergeer J.W. & van der Meij T. 2019. Broedvogels in Nederland in 2017. Sovon-rapport 2019/04. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

In het Soortenmanagementplan Utrecht (Korzuize, juni 2016, kenmerk 16.505378, versie 0.2) is het volgende opgenomen over de aanwezigheid van huismuis in de stad Utrecht: "Huismussen komen door heel Utrecht voor in de wijken waar bij de bebouwing groen aanwezig is (groene tuinen, heggen, klimop, groenblijvende bomen), ook in kleinere bolwerken (2-5 paar). Echt grote bolwerken (>15 paren bij elkaar) zijn schaars. Er zijn wel lossere verbanden van kleinere bolwerken in bepaalde straten die samen een groter geheel vormen. Er zijn geen kerngebieden te benoemen, daarvoor zit de huismuis te verspreid over de stad. Het Meetnet Urbane Soorten in Utrecht laat een matige afname zien in de trend van de huismuis populatie vanaf 2007. De hoeveelheid huismussen binnen het plangebied is niet groot genoeg om op zichzelf een duurzame populatie te vormen. Voor het voortbestaan van de populatie binnen en rond het plangebied moet dus uitwisseling plaatsvinden tussen verschillende groepen huismussen van binnen en buiten het plangebied."

Gewone dwergvleermuis

"Landelijke staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis komt in Nederland algemeen voor en is een wijdverspreide soort die in heel Nederland wordt waargenomen (BIJ12, 2017a). Sinds 2015 wordt de gewone dwergvleermuis gemonitord met het meetprogramma Vleermuis Transecttellingen (Bron CBS). Uit dit nieuwe meetprogramma blijkt dat er tussen 2015 en 2019 een toename is van het aantal gewone dwergvleermuizen. De landelijke staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis is momenteel gunstig².

Regionale staat van instandhouding

Zoals eerder al vermeld komt de gewone dwergvleermuis in Nederland algemeen voor. De verspreiding over Nederland van gewone dwergvleermuis verschilt niet sterk per regio (verspreidingsatlas.nl). Hoewel het meetniveau relatief grof is (5x5 km), zijn er geen opvallende lege gebieden aanwezig, behoudens de zeer open landschappen als in Noordwest-Friesland en delen van de Delta. Het is daarom aannemelijk dat ook de regionale staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis, net als de landelijke staat van instandhouding, gunstig is.

Lokale staat van instandhouding

In het Soortenmanagementplan van Utrecht staat het volgende beschreven over de lokale populatie gewone dwergvleermuizen: "De lokale populatie gewone dwergvleermuizen in Utrecht wordt gevormd door meerdere kraamkolonies. Een kraamkolonie bestaat uit een of enkele groepen van genetisch verwante vrouwen die enkele tientallen tot honderdvijftig vrouwtjes kan omvatten. Naast de kraamgroepen bestaat een kraamkolonie meestal ook uit een of meer kleinere groepen niet zogende vrouwen en mannen. Een kraamkolonie bewoont een netwerk van gebouwen. De niet zogende vrouwen en mannen bewonen meestal andere gebouwen in het gebied. De gebouwen waar vleermuizen gebruik van maken liggen nabij meerdere, makkelijk bereikbare voedselgebieden. Het gebouw de Inktpot herbergt het grootste bekende massa-winterverblijf van Nederland in binnenstedelijk gebied. Bekend is dat dit gebouw in ieder geval een regionale functie heeft voor gewone dwergvleermuizen".

In het plangebied Merwedekanaalzone zijn slechts verspreid enkele minder essentiële verblijfplaatsen (geen kraamverblijf in de te ontwikkelen gebouwen) van gewone dwergvleermuis aangetroffen, over een oppervlak van circa 25 hectare. Dat verspreid vleermuizen aanwezig zijn, past in het beeld van een algemene soort die verspreid over de heel stad voor komt. Het overgrote deel van de gebouwen het plangebied is nu niet in gebruik en heeft slechts een lage waarde voor de soort. Dit past ook in het beeld van het type bebouwing, het karakter en het ontbreken van voldoende voedsel. Dat enkele losse individuen aanwezig zijn is geen directe aanwijzing van hoge waarde."

Laatvlieger

"Landelijke staat van instandhouding

Sinds 2015 wordt de laatvlieger gemonitord met het meetprogramma Vleermuis Transsecttellingen (Bron CBS). Uit dit nieuwe meetprogramma blijkt dat de trend van laatvlieger tussen 2015 en 2019 licht negatief is en het wijst op een afname van de populatieomvang. Dit betekent dat de landelijke staat van instandhouding van laatvlieger momenteel matig ongunstig is (Bron CBS). Voor wat betreft verblijven is ook nog veel onbekend, de soort wordt bijvoorbeeld maar incidenteel aangetroffen bij wintertellingen. De meest bekende verblijven bevinden zich woningen, waarbij een lokale kolonie bestaat uit gelijktijdig in gebruik zijnde verblijven die echter wel op grote afstand (>100 meter) van elkaar kunnen liggen. De dichtheden zijn over het algemeen overal laag. Waar de soort overwintert is eveneens nog weinig van bekend.

Regionale staat van instandhouding

De laatvlieger komt verspreid over Nederland voor. Laatvlieger komt verspreid over het hele land voor, met enkele opvallende legere gebieden in Zuidoost-Drenthe en de Delta. Dit beeld was ook in vroegere periodes (1990-1999) zichtbaar, zei het iets minder nadrukkelijk. Op basis van deze gegevens en de landelijke data, kan worden aangenomen dat de regionale staat van instandhouding vergelijkbaar is met de landelijke staat van instandhouding.

² <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2020/53/vervielvoudigingvleermuizen-sinds-1986>

namelijk matig ongunstig.

Lokale staat van instandhouding

In het Soortenmanagementplan Utrecht is het volgende opgenomen over de lokale populatie laatvlieger: "Laatvliegers werden verrassend weinig opgenomen (0,5%). Deze soort lijkt zich een sterk verstedelijkte stad als Utrecht niet goed te kunnen handhaven. Waarschijnlijk zijn in het stedelijk gebied nog drie tot vijf kleine groepjes aanwezig: in Zuilen, Hoograven en de Meern. Een grotere groep is waarschijnlijk aanwezig in het buitengebied van Vleuten-de Meern en in het buitengebied van Oud-Zuilen. Uit de analyse van de bathopper onderzoeken blijkt dat laatvlieger niet veel gehoord wordt in achtertuinen. Een grote populatie binnen de gemeentegrenzen lijkt onwaarschijnlijk. Voor een betere bescherming van deze vleermuissoort gaan we gericht onderzoeken waar de verblijfplaatsen van de laatvlieger zich (nog) bevinden."

De lokale staat van instandhouding van laatvlieger in de stad Utrecht wordt daarom, net zoals de landelijke en regionale staat van instandhouding, aangemerkt als matig ongunstig. Het beperkte voorkomen past ook in het beeld dat de soort sterk verstedelijkte gebieden mijdt. De lage dichtheid lokaal, werkt door in het voorkomen van de soort binnen het plangebied, deze is namelijk op slechts één locatie een laatvlieger aangetroffen."

Conclusie

De huidige kwaliteit van het leefgebied in het plangebied is laag voor de aanwezige soorten, de lokale staat van instandhouding is voor zowel de huismus als laatvlieger matig ongunstig. De ontwikkelingen in het plangebied leveren een beter leefgebied op voor deze soorten en leveren een toename aan verblijfplaatsen. De verwachting is dus dat de werkzaamheden in het plangebied een positief effect zullen hebben op de lokale staat van instandhouding van de soorten.

Belang van de aanvraag

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de huismus heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 4 van de wet: "ter bescherming van flora of fauna". Voor de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 1 van de wet: "in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats" en onder 3 van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U geeft hierover het volgende aan:

Belang bescherming flora, fauna en habitats

"In de huidige situatie is sprake van 3 nestlocaties van huismus, 4 zomer-, 1 kraam- en 5 paarverblijven van gewone dwergvleermuis en 1 zomerverblijf van laatvlieger. Een groot deel van gebouwen die behouden blijven en waar fysieke ingrepen plaatsvinden, worden natuurinclusief gemaakt en daarmee geschikt voor toekomstige bewoning van huismus, gierzwaluw, vleermuissoorten op basis van de in paragraaf 5.6.1 van het SMP opgenomen taakstelling. De nieuwbouw zal zo veel mogelijk natuurinclusief gemaakt worden, d.w.z. ook hier worden permanente voorzieningen ingebouwd op basis van de genoemde taakstelling. Dit betekent dat in de nieuwe situatie veel meer beschikbare verblijfplaatsen aanwezig zijn dan in de huidige situatie. In het FO-IP Merwede blz. 20 t/m 24 is de groeninrichting beschreven in de nieuwe situatie. In Merwede komt een gevarieerde, robuuste en gelaagde beplanting die voldoet aan de functie-eisen voor foerageergebied van genoemde soorten en schuilgelegenheid biedt voor huismus. Hiermee worden bestaande populaties en functies voor genoemde soorten behouden en versterkt waarmee ook bestaande netwerken worden behouden en versterkt. Verbeteren van de biodiversiteit en functies voor beschermde soorten is één van de doelstellingen van het Merwedeproject."

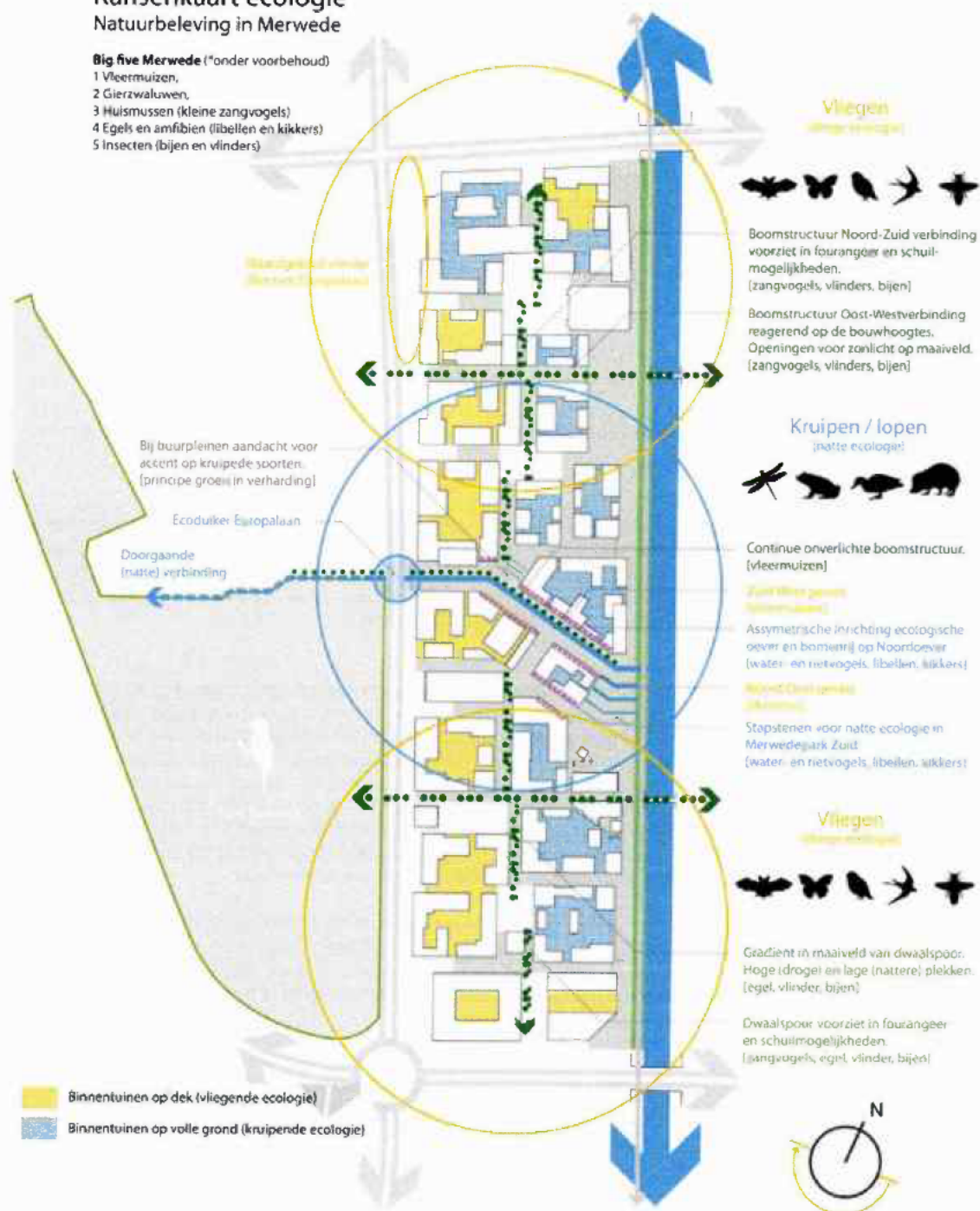
Dwingende reden van groot openbaar belang;

"De vraag naar woningen in Utrecht blijft onverminderd hoog. Door de populariteit van de stad is het niet gemakkelijk in Utrecht een betaalbare woning te vinden. De gemeente wil dat (toekomstige) Utrechters prettig wonen in een woning die past bij hun inkomen, omgeving, huishoudensamenstelling en wensen. Het is daarbij belangrijk om op lange termijn ook een stad te blijven voor mensen met een lager- of middeninkomen. Gezien de behoefte aan woningen nu en in de toekomst wil de gemeente de Utrechtse woningvoorraad in de periode tot 2040 met ongeveer 60.000 woningen laten toenemen. Utrecht telt momenteel ongeveer 157.000 woningen. Dat is ruim 70% van de gewenste woningvoorraad in 2040. Van de opgave van 60.000 woningen op grond van de met het Rijk gemaakte afspraken (gebaseerd op PRIMOS 2019) zijn in 2019 en 2020 ruim 6000 woningen gerealiseerd. Op basis van de harde plancapaciteit in het MeerjarenPerspectiefRuimte (MPR), zullen tot het jaar 2030 ruim 40.000 woningen gerealiseerd worden. De ontwikkeling van Merwede is hierin begrepen, om de geprognostiseerde vraag op te kunnen vangen (Utrecht Dichtbij: de 10 minutenstad: Ruimtelijke Strategie 2040; gemeente Utrecht, juli 2020)."

Kansenkaart ecologie Natuurbeleving in Merwede

Big five Merwede ("onder voorbehoud")

- 1 Vleermuizen,
- 2 Gierzwaluwen,
- 3 Hulsommen (kleine zangvogels)
- 4 Egels en amfibien (libellen en kikkers)
- 5 Insecten (bijen en vlinders)

Figuur 1: Kansenkaart ecologie uit FO-IP, oktober 2020.

Conclusie

In de Gebiedontwikkeling Merwede en FO-IP rapportage staat het ambitieniveau beschreven voor de ecologische inrichting van het plangebied. Hierin wordt naast een ambitieniveau voor het aantal verblijfplaatsen ook een doel gesteld voor de groene inrichting van het plangebied die dient als leef en foerageergebied. Door de aanleg van de binnentuinen ontstaan verschillende habitats. Via het openbare groen worden verbindingen tussen de binnentuinen gelegd en tussen

het plangebied en park in de buurt van het plangebied. Het plangebied heeft nu een lage ecologische waarde en er zijn weinig verblijfplaatsen van gebouwbewonende soorten aangetroffen. Uit de rapportage "Totaalopgave doelsoorten Merwede" blijkt dat er opzichte van het huidige aantal vastgestelde verblijfplaatsen veel meer verblijfplaatsen komen, ook voor de gierzwaluw die nu niet in het plangebied voorkomt. Per doelsoort is beschreven hoeveel hectare leefgebied per soort gecreëerd wordt voor het functionele leefgebied. Per soort staat ook beschreven welke soorten planten en stuiken nodig zijn voor de ontwikkeling van het functionele groen van de soorten. Het uitvoeren van deze plannen leidt tot een verbetering van het habitat van de nu aanwezige soorten binnen de Merwede Kanaalzone en biedt mogelijkheden voor de vestiging van andere soorten. De ontwikkelingen in het plangebied zijn daarmee in het belang van flora en fauna.

Gelet op de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat de belangen "in het belang van flora en fauna" en "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten" voldoende onderbouwd zijn om het beschadigen/vernielen van verblijfplaatsen van de huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger en het verstoren van de gewone dwergvleermuis en laatvlieger te rechtvaardigen.

Alternatievenafweging

U geeft hierover het volgende aan:

Locatie

De ingreep is locatie gebonden. Het uitvoeren van renovatie en sloop van gebouwen op een andere locatie is niet mogelijk.

Planning

De werkzaamheden binnen het plangebied worden in verschillende fases uitgevoerd. De eerste werkzaamheden en plaatsen van nieuwe voorzieningen vinden in 2022 plaats. De laatste fase van sloop en nieuwbouw vindt na 2026 plaats. Door het uitspreiden van de werkzaamheden blijft er binnen het plangebied altijd leefgebied beschikbaar. Voor iedere fase wordt ook een los ecologisch werkprotocol opgenomen, zodat ook binnen iedere bouwfase in de planning rekening gehouden wordt met de meest kwetsbare periodes van de aanwezige soorten.

Werkwijze

Voorafgaande aan de werkzaamheden per deelproject wordt een ecologisch werkprotocol opgesteld door een ecooloog. Hierin wordt onder andere gekeken of er in de directe omgeving al voldoende alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd zijn of ook tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen gerealiseerd moeten worden. De werkzaamheden die effect hebben op de verblijfplaatsen worden zo veel mogelijk uitgevoerd buiten de kwetsbare periodes van de aanwezige soorten of de gebouwen worden buiten de kwetsbare periodes natuurvrij gemaakt. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecooloog. In de nieuwbouw en te renoveren gebouwen komen veel meer verblijfplaatsen terug dan er verloren gaan. Door deze overcompensatie en groene inrichting van het plangebied wordt het plangebied geschikter voor de aanwezige soorten na het afronden van de werkzaamheden. Doordat er in verschillende fases gewerkt wordt is er voldoende alternatief leefgebied al tijdens de verschillende fases van de werkzaamheden.

Er is voldoende onderbouwd dat er geen alternatieve mogelijkheden zijn voor de uitvoering van het project. Door de fasering, groene inrichting en het overcompenseren van het aantal verblijfplaatsen wordt het leefgebied van de beschermde soorten geschikter dan de het nu is. Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven mogelijk die kunnen leiden tot een kwalitatief gelijkwaardig resultaat. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid voor de huismus en 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb- adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officiëlebekeendmakingen.nl.

IX. Overleg en informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2589111.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Arcadis Nederland BV;
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Utrecht

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouders dienen direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouders of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouders handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouders of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouders dienen per gebouw waar werkzaamheden plaatsvinden een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden aan een gebouw/deelproject die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder van het desbetreffende deelgebied het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige³ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of

³ Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soort specifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdiervereeniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.

Na afloop van de werkzaamheden

10. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder van een gebouw/deelproject het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Specifieke voorschriften

11. De maatregelen, genoemd in de hoofdstuk 5 van het bij de aanvraag gevoegde Soortbeschermingsplan (bijlage 8 bij dit besluit) dienen te worden opgevolgd. De aanvullende maatregelen uit "Merwede - beantwoording derde ronde aanvullende vragen ontheffingaanvraag Wnb soorten' van 23 juni 2022 (bijlage 4) dienen ook opgevolgd te worden. In aanvulling hierop en in afwijking hiervan dienen ook nog de onderstaande maatregelen te worden genomen:
12. De zwerm/massa-winterverblijfplaats onderzoeken die zijn uitgevoerd in 2018 zijn niet voldoende. Om een massa-winterverblijfplaats in het plangebied uit te sluiten dient er aanvullend onderzoek uitgevoerd te worden, conform het geldende vleermuisprotocol. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden bij alle potentiële geschikte bebouwing, tevens dient Kanaalweg 50 (gebouw 22) waarbij in eerder onderzoek uit 2015 winterverblijven werden aangetroffen ook meegenomen te worden in het onderzoek. Deze extra onderzoeksinspanning voor het onderzoek naar zwerm/winterverblijfplaatsen dient voorafgaand aan werkzaamheden aan potentieel geschikte gebouwen voor massawinterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis uitgevoerd te worden. Wanneer massawinterverblijfplaatsen worden vastgesteld, dient dit gemeld te worden bij het bevoegde gezag (provincie Utrecht) en moeten door een ecooloog maatwerkplannen opgesteld worden voor deze bijzondere verblijfplaatsen.
13. Informatie die essentieel is voor het beschermen van bijzondere verblijfplaatsen en bijzondere gebouwen zijnde maatwerk, zoals massa-winterverblijfplaatsen, dienen voor de start van de werkzaamheden voorgelegd te worden aan het bevoegd gezag (provincie Utrecht) ter beoordeling. Pas na goedkeuring van deze maatwerkplannen mogen de werkzaamheden doorgang vinden. Eventueel kunnen extra maatregelen opgelegd worden in dit maatwerkplan.
14. Eén keer per jaar dienen in de periode van september en/of oktober aangebrachte vleermuis kasten, indien nodig voor de duurzame werking hiervan, gecontroleerd en schoongemaakt te worden door een deskundige ecooloog.
15. Bij het aanbieden van de compenserende maatregelen dient rekening te worden gehouden met de geldende gewenningsperioden van de (verschillende functies) van de soorten, terug te vinden in de Kennisdocumenten van BIJ12.
16. Wanneer tijdelijke voorzieningen na afloop van een project verwijderd worden, dient er eerst een controle door een ter zake kundig ecooloog uitgevoerd te worden. Alleen als kasten niet in gebruik genomen zijn mogen ze verwijderd worden.
17. De salderingsboekhouding en het gebruik van de voorzieningen door de beschermde soorten (resultaten vanuit monitoring) dient actueel gehouden te worden en te worden vastgelegd in een digitale kaart.
18. Na drie, zes en negen jaar dienen monitoringsgegevens op populatieniveau op uiterlijk 30 april te worden aangeleverd aan bevoegd gezag (provincie Utrecht) door middel van een monitoringsrapportage. Indien uit de resultaten blijkt dat de compenserende maatregelen onvoldoende werken, kunnen aanpassingen door bevoegd gezag opgelegd worden.
19. Bij de monitoring van de populaties van de verschillende beschermde soorten dient gebruik te worden gemaakt van de meest recente methoden, modellen en technieken.

Bijlage 2: Kaart plangebied

Op onderstaande kaart zijn de gebouwen (18, 19, 32, 33 en 34) die reeds gesloopt zijn geel omlijnd. Deze gebouwen zijn echter nog steeds op luchtfoto's te zien (alsof ze nog niet gesloopt zijn), maar zijn dus weldegelijk gesloopt. Er zijn helaas nog geen actuele luchtfoto's in GIS beschikbaar waarop de gebouwen al wel gesloopt zijn.

Hieronder is de adressenlijst weergegeven van de gebouwen die vallen binnen het plangebied (Adressen van de gebouwen 3, 4 en 5 zijn nu niet in de adressenlijst opgenomen, omdat deze behouden blijven):

Straatnaam	Huisnummer	Postcode	Woonplaats
Kanaalweg	15G	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	14	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	17G	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	17H	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	17	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	18G	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	18	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	18	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	18H	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	18G	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	19	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	19G	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	20	3526 KL	Utrecht
Kanaalweg	22A	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	22	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	22C	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	22D	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	23	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	24	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	25	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	26	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	29	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	29D	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	29B	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	29A	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	29C	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	29G	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	30	3526 KM	Utrecht
Kanaalweg	50	3526 KM	Utrecht
Europalaan	22	3526 KS	Utrecht
Europalaan	24	3526 KS	Utrecht
Europalaan	20	3526 KS	Utrecht
Europalaan	34	3526 KS	Utrecht
Europalaan	2	3526 KS	Utrecht
Europalaan	2A	3526 KS	Utrecht
Europalaan	2B	3526 KS	Utrecht
Europaplein	1-1034	3526 WC-V	Utrecht
Europaplein	1043-1300	3526 WX-Z	Utrecht
Koningin Wilhelminalaan	2	3527 LD	Utrecht
Koningin Wilhelminalaan	4	3527 LD	Utrecht
Koningin Wilhelminalaan	6	3527 LD	Utrecht
Koningin Wilhelminalaan	8	3527 LD	Utrecht

Bijlage 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen

Figuur 7 Een luchtfoto van het plangebied met de locatie van de aangetroffen verblijfplaatsen van vleermuizen en huismus die tijdens het soortgericht onderzoek dat in 2018 is uitgevoerd door Arcadis zijn aangetroffen. Het gebouw in het midden van het plangebied (waar een paarverblijf en een zomerverblijf van de gewone dwergvleermuis zijn aangetroffen,) is reeds gesloopt. Voor het slopen van dit gebouw inclusief de verblijfplaatsen is een losstaande ontheffingsprocedure doorlopen. Het zomerverblijf en het paarverblijf in het reeds gesloopte gebouw, vormen dus geen onderdeel van deze ontheffingsaanvraag

Bijlage 4: Aanvullingen op SMP

Uit: 'Merwede - beantwoording derde ronde aanvullende vragen ontheffingsaanvraag Wnb soorten' van 23 juni 2022

Salderingsboekhouding

De administratie vormgeving van het project nemen wij op in een salderingsboekhouding zoals gebruikelijk is bij Soortmanagementplannen. De salderingsboekhouding is tenminste een Excel waarin per uitvoeringsjaar wordt opgenomen hoeveel verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt worden en derhalve gelijktijdig niet toegankelijk zijn (waarbij wij uitgaan van maximaal 25% tegelijk ongeschikt), wat de taakstelling is per deelproject (per initiatiefnemer), hoeveel verblijfplaatsen van welk type waar zijn ingebouwd (inclusief GIS-kaart met locaties). Hiervoor zijn ook geautomatiseerde tools beschikbaar (zoals van Unitura). De jaarplanning wordt jaarlijks vooraf vastgesteld en lopende de uitvoering bijgehouden, resulterend in een jaaroverzicht aan het einde van elk uitvoeringsjaar. De betreffende jaarplanningen en salderingsboekhouding wordt jaarlijks aan de Provincie Utrecht verzonden ter verantwoording. Een externe partij (adviesbureau) zal t.z.t. de opdracht krijgen om deze administratie op te stellen op basis van de ontheffingsvoorschriften.

Compensatie en natuurinclusief bouwen

In tabel 9 van het Soortbeschermingsplan Merwedekanaal Utrecht is de minimale taakstelling opgenomen. Voor huismus, gewone dwergvleermuis en laatvlieger gaat het daarbij om (totaal) minimaal 6, 14 en 4 inbouwvoorzieningen. In Merwede is zeer veel aandacht voor ecologie. In het document 'Totaalopgave doelsoorten Merwede' (d.d. 1 juni 2022) is een specificatie opgenomen per soort (o.b.v. literatuurbronnen, experts en expert judgement) van de gewenste / realistische dichtheid voor stadswijk Merwede. Op basis van deze dichtheden en de beschikbare oppervlaktes binnentuinen (8 ha), dakoppervlaktes (10,2) en openbare ruimte (14,8 ha) (totaal 31,0 ha) zijn de aantallen individuen en daarvoor benodigde verblijfplaatsen bepaald waarvoor maatregelen getroffen worden. De maatregelen worden getroffen in een deel van het plangebied. Bepaalde daken, binnentuinen, openbare ruimte zijn namelijk niet geschikt te maken voor deze maatregelen / soorten (zoals voet- en fietspaden en hoge turbulente daken). Daarom is geschat welk % van de binnentuinen, daken en openbare ruimte geschikt te maken is voor de betreffende soorten (per doelsoort). Vervolgens is, per doelsoort, het geschikte oppervlak bepaald waarbinnen de maatregelen getroffen moeten worden. Ook de verdeling tussen bouwblokken en openbare ruimte is daarmee bepaald. In de tabellen per doelsoort is beschreven welke maatregelen getroffen moeten worden en hoe vaak die maatregel toegepast moet worden om te kunnen voldoen aan de gewenste / realistische dichtheden. Dit betreft naast nest/verblijfplaatsen óók schuilplekken, voedselplekken, foerageergebied etc. per soort. Het totaal van deze tabellen is de totaalopgave voor het hele gebied, dus inclusief de openbare ruimte.

In de nieuwe situatie is sprake van:

- Huismus: 930 nestplaatsen.
- Gierzwaluw: 775 nestplaatsen.
- Gewone dwergvleermuis: 620 verblijfplaatsen.
- Laatvlieger: 465 verblijfplaatsen.

Uit deze totaalopgave zijn de opgaven per bouwblok gedistilleerd (t.b.v. de ontwikkelaars) zoals opgenomen in onderstaande tabel. Dit zijn doelstellingen waarvan de uitvoering wordt gemonitord middels de salderingsboekhouding zoals beschreven bij het antwoord op vraag 1b. Ook bij het niet behalen van deze doelstelling zal er altijd ruimschoots worden voldaan aan de minimale taakstelling zoals hierboven beschreven.

Versie 1 juni 2022	Gewone dwergvleermuis		Laatvlieger	Gierzwaluw	Huismus						
	VP (stenen)	VR/FG	VP (ruimtes)	VP (stenen)	VP (stenen)	Schuil1	Schuil2	Voedsel	Bomen	Zand	Water
Codering maatregel	GD1	GD2	LV1	GZ1	HM1	HM2	HM3	HM4	HM5	HM6	HM7
MINIMALE totaalopgave	620	13	465	775	930	10	10	10	10	10	10
Blok 1a	70	1	56	80	90	3	1	1	1	1	1
Blok 1b	20	0	16	20	30	1	0	0	0	0	0
Blok 1c	10	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0
Blok 2a	50	1	32	60	90	3	1	1	1	1	1
Blok 3	60	1	40	80	90	3	1	1	1	1	1
Blok 4	60	1	40	80	90	3	1	1	1	1	1
Blok 5	60	1	40	80	90	3	1	1	1	1	1
Blok 7	60	1	40	80	90	3	1	1	1	1	1
Blok 8	80	1	64	100	120	4	2	2	2	2	2
Blok 9	20	1	16	20	30	1	0	0	0	0	0
Blok 10	30	1	24	40	60	2	1	1	1	1	1
Blok 11	60	1	40	80	90	3	1	1	1	1	1
Blok 12	30	1	24	40	60	2	1	1	1	1	1
Blok 13	50	1	32	60	90	3	1	1	1	1	1
Blok 14	20	1	16	20	30	1	0	0	0	0	0
Blok 18	20	0	16	20	30	1	0	0	0	0	0
Totaal realisatie fase 1	700	13	504	860	1080	36	12	12	12	12	12

Daarbij werkt elke gebouweigenaar aan de inrichting van binnentuinen en daktuinen (dit is nog niet gereed van alle blokken), waarbij 50% van de daken groen wordt ingericht. Deze groeninrichting is beschreven in het FO-IP Merwede (bijlage 3) blz. 20 t/m 24. Het FO-IP is de basis voor de verdere uitwerking van de groeninrichting. Zodra het VO-IP en daarna het DO-IP gereed zijn, delen wij deze met de Provincie.

Bijlage 5: Kaart Merwede met eigendommen van de aanvragers

Op de kaart met eigendommen is te zien dat gemeente Utrecht ook een partij die verantwoordelijk is voor een gedeelte van de gebiedsontwikkeling, echter is de gemeente geen partij die deze ontheffing (Z-WNB-RI-REG-2021-1613) ontvangt. De gemeente Utrecht kan de werkzaamheden op hun gedeelte van het plangebied uitvoeren onder hun eerder verkregen gebiedsgerichte ontheffing voor alle gebouwen in hun bezit (zaaknummer FF/75C/2016/0400.toek.zh verleend door RVO). De ambities voor de compensatietaakstelling (tabel 12 van het SMP, bijlage 8) de Merwede Kanaalzone zijn verder uitgewerkt in "Totaalopgave doelsoorten Merwede" (bijlage 7). De gemeente Utrecht committeert zich aan het uitvoeren van deze doelen van de Merwede Kanaalzone voor de werkzaamheden aan hun gebouwen en de ontwikkeling van het stedelijke groen, maar werkt juridisch gezien onder hun al bestaande ontheffing FF/75C/2016/0400.toek.zh.

Bijlage 6: FO-IP Merwede 21 oktober 2020 (ecologie pag. 20 -24)

Bijlage 7: Totaalopgave doelsoorten Merwede, 1 juni 2022

**Bijlage 8: Soortbeschermingsplan Merwedekanaalzone Utrecht,
13 september 2021**